

V PRAZE BYLO

SYMPOZIUM ENFSI EWG FIREARMS

V roce 1995 vznikla organizace ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes) sdružující evropské policejní vědecké instituce. Kriminalistický ústav Praha je členem ENFSI od roku 1998 a má své zástupce hned v několika pracovních skupinách. Jednou z nich je skupina palných zbraní EWG Firearms, která zahrnuje problematiku forenzní balistiky a zkoumání povýstřelových zplodin, například v souvislosti s určením vzdálenosti střelby nebo důkazem „střílející ruky“. ENFSI EWG Firearms pořádá každoročně mezinárodní sympozium, kde jsou projednávány společné mezinárodní projekty a trendy dalšího vývoje speciálních metod a prostředků a kde zazní řada vědeckých prezentací. Výsledky národních výzkumných úkolů jsou také prezentovány prostřednictvím posterů.

V pořádání každoročního sympozia ENFSI EWG Firearms se střídají jednotlivé členské země. Ve dnech 5. až 8. září 2007 tak Kriminalistický ústav Praha uspořádal 14. zasedání evropských balistiků v Praze. Zúčastnilo se víc než 130 odborníků z Belgie, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Itálie, Izraele, Kypru, Litvy, Německa, Nizozemí, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Ruska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Srbska, Španělska, Švédska, Švýcarska, Ukrajiny, Velké Británie a jeden host z USA.

O další informace jsme požádali **podplukovníka Ing. Bohumila Planku, CSc.**, vedoucího oddělení balistických expertiz Kriminalistického ústavu Praha.

Jaký byl program jednání sympozia?

Program byl velmi náročný, vedle projednávání čtyř projektů expertní skupiny zazně-

Organizovaný zločin již dávno nerespektuje hranice jednotlivých států, a proto mu čelí policejní složky všech států koordinovaně, v Evropě ve sdružení Europol (na celosvětové úrovni Interpol). Významným nástrojem boje se zločinem je kriminalistická technika, která v rukou odborníků v policejních kriminalistických ústavech pomáhá rychle a efektivně vyhodnocovat stopy z místa činu za pomoci dynamicky se rozvíjejících vědeckých metod. Specializované kriminalistické laboratoře zpracovávají ročně tisíce expertiz v klasických disciplínách, jako jsou daktyloskopie, mechanoskopie, balistika, biologie, ruční písmo anebo chemie, stejně jako v nových oborech, mezi které patří například počítačová expertiza anebo analýza DNA.

lo 17 vědeckých prezentací z balistiky, z toho jedna česká, a 11 z oboru povýstřelových zplodin. Vystaveno bylo 13 posterů, z nichž sedm bylo z produkce Kriminalistického ústavu Praha. Účastníci obdrželi sborník abstraktů prezentací a posterů.

Kriminalistická balistika v Evropě, ale i celosvětově směřuje k větší integraci při boji se zločinem, zejména v oblasti pohybu ilegálních zbraní, k těsnější komunikaci odborníků, sjednocování metod zkoumání, k objektivizaci nejen metod, ale zejména výsledků zkoumání, velký důraz je kladen na

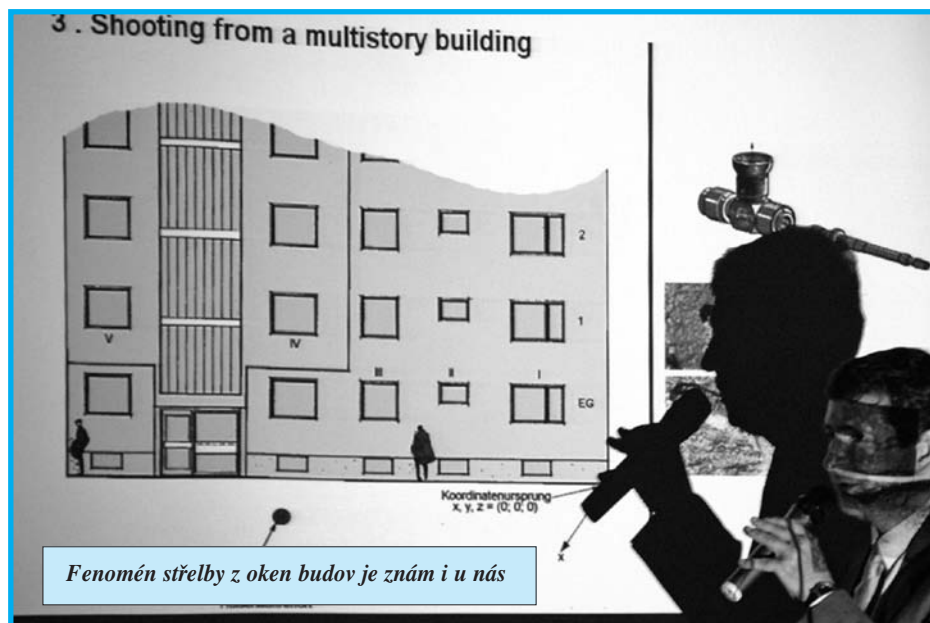
kvalitu laboratorní práce a odbornou přípravu a zdokonalování expertů.

Přestože existují závazná pravidla mezinárodní spolupráce policejních sborů a také bilaterální smlouvy mezi policiemi sousedících států, praxe ukazuje, jak potřebná je přímá a zejména rychlá komunikace odborníků v řadě specifických, vysloveně technicko-odborných poznatků a konzultací. Jednou z priorit ENFSI je proto zlepšování komunikačních možností mezi jejími členy. Existují speciální internetové portály, které jsou k takovým účelům optimalizovány a lze na nich například nalézt vědecké prezentace z jednotlivých mezinárodních symposií. Některé projekty ENFSI jsou zaměřeny na vytváření databází jako kupříkladu povýstřelových zplodin, ale i zbraní. Evropská příručka správné laboratorní praxe v oboru zkoumání zbraní a střeliva bude jakousi kuchařkou sjednocující jednotlivé metody. Významnými tématy k řešení jsou jednotná evropská škála pro hodnocení individuální shody při porovnávání nábojnic a střel a evropský identifikační standardní

formát pro typování zbraní podle stop na střelách a nábojnicích. Okružní laboratorní testy zaměřené na individuální identifikaci zbraní, detekci povýstřelových zplodin a speciální školicí a tréninkové programy vytvářejí platformu pro zvyšování kvality výsledků práce.

Objevily se na sympoziu nějaké zvlášť zajímavé referáty?

Příspěvky, které na konferenci zazněly, byly velmi zajímavé a je obtížné sestavit tabulku jejich významnosti. Nepochybně inspirativní byl belgický příspěvek studie pohybu jednotlivé

Na sympoziu hovoří český zástupce v ENFSI EWG Firearms, pplk. ing. Bohumil Planka, CSc., vedoucí oddělení balistických expertiz Kriminálního ústavu Praha

Seminář Comparison Workshop 2007

vých broků v laboraci brokovnicového náboje po výstřelu. Studie byla postavena na experimentu, při kterém byly jednotlivé vrstvy laborace broků barevně odlišeny a rychlá fotografie zaznamenala jejich postupnou, podélnou i příčnou distribuci v brokovém roji v různých vzdálenostech od ústí hlavně. Lidský faktor při komparaci nábojnic a střel v balistice, to byl název příspěvku z BKA Wiesbaden, který zaujal stejně jako další příspěvek této německé laboratoře, který se věnoval porovnání dvou automatizovaných balistických komparačních systémů – ruského CONDOR a kanadského IBIS. Pronikání nanotechnologie do forenzních věd se věnoval příspěvek zástupce firmy TESCAN.

Jak vynívá srovnání úrovně české kriminalistické balistiky s Evropou?

Česká kriminalistická balistika zastává v Evropě významné postavení a je vnímána s velkým respektem. Neexistuje mezinárodní sympozium, na kterém by nezazněly prezentace nových výsledků vědeckovýzkumných úkolů Kriminálního ústavu Praha, v okružních profesních testech evropských laboratoří dosahujeme výborných výsledků a podílíme se na několika mezinárodních projektech. Již v roce 2002 jsme nabídli zahraničním kolegům expertní balistický identifikační systém pro typování zbraní EBIS a webovou obrazovou databázi palných zbraní Firearms WebDB a střelných poranění Wounds WebDB, které jsou přístupné po internetu. Je to Kriminální ústav Praha, který jako první v Evropě začal v roce 2005 pracovat s virtuálními nábojnicemi a střelami při vedení a správě národní databáze balistických stop z neobjasněných trestných činů. Zaslouženou pozornost si získal digitální střelofot, ale i další zařízení a přístroje vyvinuté v Kriminálním ústavu Praha. V zahraničí se používá naše metoda určování vzdálenosti střelby hodnocením stupně deformace střely, balistické laboratoře ve Španělsku a Řecku pracují s českým identifikačním systémem EBIS.

Na tomto sympoziu byl Kriminální ústav Praha reprezentován přednáškou na jedno velmi specifické téma, a to z problematiky individuální identifikace zbraně a nového střeliva NONTOX. Toto téma bylo vůbec poprvé předloženo odborné veřejnosti jako výsledek původní studie, jejíž závěry přinesly velké překvapení s významným dopadem do balistické praxe nejen v Evropě. Velký zájem byl také o sedm našich posterů.

Mělo sympozium nějaký doprovodný program?

Součástí sympozia byla exkurze u výrobce střeliva Sellier & Bellot Vlašim a návštěva firmy Tescan, výrobce nízkovakuových elektronových mikroskopů v Brně. Součástí sympozia byla také výstavka firem, které se zabývají moderními technologiemi pro kriminalistiku. Českou republiku reprezentovaly dvě firmy – kromě Tescan také Laboratory Imaging, která se zabývá analýzou digitál-

EWG Firearms – Comparison Workshop 2007, při kterém účastníci prováděli komparaci virtuálních střel na přístroji BalScan-1 a hodnotili stupeň shody pomocí evropského kritéria – pětistupňové škály individuální shody ENFSI.

Jak hodnotili sympozium zahraniční účastníci?

Podle ohlasů byli nadšeni nejen historickou Prahou, kterou měli možnost poznat v doprovodném programu, ale zejména exkurzí ve výrobě nábojů v S&B Vlašimi. Kladně byla hodnocena dobrá organizace sympozia a vědecká úroveň příspěvků. Příští konference ENFSI EWG Firearms se uskuteční v září 2008 v chorvatském Dubrovniku.

Přemysl LIŠKA

Foto B. PLANKA a P. TŮMA
(Připraveno pro časopis *Policista* a *Střelecká revue*)

ČEŠTÍ POLICISTÉ DO AFGHÁNISTÁNU

Dne 22. září 2007 v 7.00 hodin odletělo z letiště z letiště Praha Ruzyně-terminál JIH do Afghánistánu pět příslušníků Policie ČR, vyslaných k výkonu služby v zahraničí do policejní mise Evropské unie EUPOL AFGHANISTAN.

Na základě Společné akce Rady č. 2007/360/CFSP byla dne 18. června 2007 zahájena mise v Afghánistánu. Úkolem této poradní mise je podpořit reformní proces, na jehož základě vznikne důvěryhodný a účinný policejní sbor, který bude v souladu s mezinárodními standardy pracovat v rámci principů právního státu a dodržovat lidská práva. Mise má rovněž za cíl přispět k zavedení udržitelných a účinných opatření v oblasti práce policie tak, aby byla zajištěna vhodná součinnost se širším systémem trestního soudnictví.

Policie ČR byla oslovena cestou Stálého zastoupení ČR při EU s výzvou Evropské unie na zapojení do této mise. Vzhledem k tomu, že participace na aktivitách EU je jednou z našich zahraničněpolitických priorit a Afghánistán patří mezi prioritní země ve smyslu implementace projektů zahraniční rozvojové spolupráce, Policie ČR zareagovala na tutu výzvu a k nominaci navrhla pět kandidátů (policistů), kteří splňovali kvalifikační předpoklady.

V následném výběrovém řízení byli všichni navržení policisté vybráni Evropskou unií do týmu expertů. Čeští policisté budou působit v lokalitách Kunduz a Fayzabad na pozicích poradce pohraniční policie, poradce pro vyšetřování, výcvikový poradce a jako mentoři.

Kpt. Bc. Roman SKŘEPEK